

Μπαράζ ανατιμήσεων**ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ**

νες τυχόν ελλείψεις ή την αγωνία του καταναλωτικού κοινού. Ωστόσο, αυτή τη στιγμή, η λειτουργία της αγοράς φαίνεται ότι έχει ομαλοποιηθεί και οι περιπτώσεις αυτές γίνονται σπανιότερες».

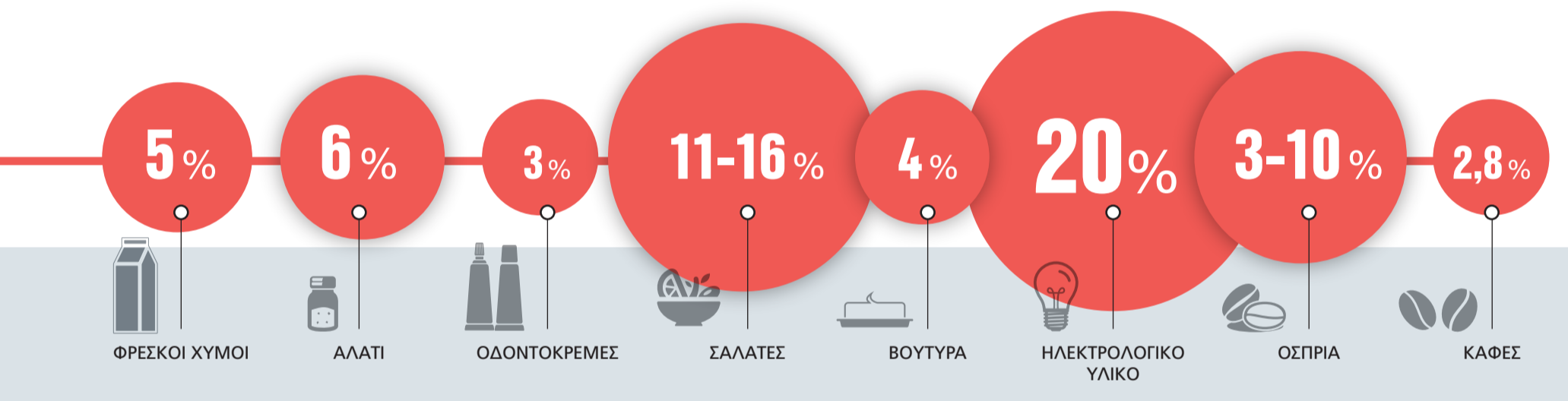
Στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ

Η ακρίβεια επιβεβαιώνεται σε μεγάλο βαθμό και από τα επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, σύμφωνα με την οποία τον Μάιο σημειώθηκαν σε ετήσια βάση ανατιμήσεις, μεταξύ άλλων, στο αρνί και στο κατσίκι κατά 14,5%, στα καύσιμα και στα λιπαντικά (19,4%), στα νωπά ψάρια (6,1%), στα βρώσιμα έλαια (13,8%), στα πουλερικά (4%) στις πατάτες (3,5%) και στα λαχανικά (3%).

Από την πλευρά του, το Ινστιτούτο Ερευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών αποδίδει τις ανατιμήσεις στην αύξηση των πρώτων υλών και όχι τόσο στις αυξήσεις του κόστους ενέργειας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον δείκτη πρώτων υλών τροφίμων και ποτών του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, καταγράφεται σε ένα μόλις χρόνο εξαιρετικά μεγάλη αύξηση άνω του 30%.

Ομαλοποίηση

«Η άποψη που υπάρχει και έχει επικρατήσει

ου και Προστασίας Καταναλωτή αναλύει διαρκώς την εικόνα της αγοράς και την εξέλιξη των τιμών σε βασικά καταναλωτικά είδη μέσω της πλατφόρμας e-katanalotis, αλλά και μέσω επιτόπιων ελέγχων.

Οι ανατιμήσεις που παρατηρούνται στην αγορά, σύμφωνα με τον γενικό γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή, είναι αποτέλεσμα πολλών παραμέτρων που αφορούν τόσο το κόστος των πρώτων υλών και των καυσίμων όσο και πρόσκαιρες μεταβολές στους όρους και στα μέσα του διεθνούς εμπορίου. Οπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Σ. Αναγνωστόπουλος, «σημαντική επίδραση στις τιμές των προϊόντων που απαρτίζουν το καλάθι του καταναλωτή έχει η σημαντική αύξηση της τιμής του πετρελαίου που έχει λάβει χώρα τους τελευταίους μήνες. Η αύξηση της τιμής των καυσίμων επηρεάζει σημαντικά το μεταφορικό κόστος, δηλαδή το κόστος ναύλωσης πλοίων και το κόστος χερσαίων μεταφορών, αλλά και το κόστος παραγωγής της μηχανοκίνητης γεωργίας και κτηνοτροφίας. Παράλληλα, σημαντική επίδραση στο επίπεδο τιμών έχει η αναβαλλόμενη κατανάλωση των νοικοκυριών, που οδηγεί σε αύξηση της ζήτησης συγκεκριμένων ειδών και υπηρεσιών, παράλληλα με τη σταδιακή άρση των μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης. Επίσης, σημαντικό ρόλο στην ανατίμηση ειδικότερων κατηγοριών προϊόντων έχει και η εξέλιξη των διεθνών τιμών εμπορίου, που επηρεάζονται από την εξέλιξη της πανδημίας σε παγκόσμιο επίπεδο, κυρίως σε ό,τι αφορά το επίπεδο παραγωγής και προσφοράς συγκεκριμένων προϊόντων».

Σε κάθε περίπτωση, όπως επισημαίνει, «είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό ότι η ελληνική αγορά λειτουργεί σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς, που υπόκειται στην ελεύθερη διακύμανση των τιμών που εξαρτώνται από τους όρους του διεθνούς εμπορίου και τις διακυμάνσεις της προσφοράς και της ζήτησης. Ο κρατικός έλεγχος του επιπέδου των τιμών περιορίζεται στην αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, της αδικαιολόγητης απουσίας ανταγωνισμού ή της εναρμόνισης πρακτικών τιμολόγησης και της πάταξης των φαινομένων αισχροκέρδειας που παρουσιάζονται σε περιόδους κρίσεων, όπως αυτή της πανδημίας της COVID-19».

Εξονυχιστικός έλεγχος

Στο πλαίσιο αυτό, η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων πραγματοποιεί εξονυχιστικούς ελέγχους, προκειμένου να διαπιστώσει αν δικαιολογούνται οι ανατιμήσεις που έχουν γίνει το τελευταίο διάστημα σε δεκάδες προϊόντα ευρείας κατανάλωσης, όπως είναι τα τρόφιμα. Σύμφωνα με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), εν μέσω πανδημίας δεν θα πρέπει να υπάρχουν αδικαιολόγητες ανατιμήσεις και το περιθώριο κέρδους στην πώληση προϊόντων δεν θα πρέπει να είναι μεγαλύτερο σε σχέση με αυτό που ήταν πριν από την 1η Σεπτεμβρίου του 2020. Δηλαδή, εάν ένα προϊόν πωλείται με περιθώριο 15% σήμερα, ενώ πριν από τον περσινό Σεπτέμβριο διατίθεται με περιθώριο κέρδους 10%, τότε αυτή η ανατίμηση κρίνεται παράνομη και επιβάλλονται αυστηρά πρόστιμα. Σημειώνεται ότι το περιθώριο κέρδους είναι αυτό που προκύπτει ανάμεσα στην τιμή αγοράς και πώλησης ενός προϊόντος.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τον Σ. Αναγνωστόπουλο, «η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή πραγματοποιεί σε σταθερή βάση ελέγχους στην αγορά, προκειμένου να εντοπιστούν φαινόμενα αισχροκέρδειας που αφορούν την αδικαιολόγητη αύξηση του περιθωρίου κέρδους των επιχειρήσεων που διαθέτουν προϊόντα στους καταναλωτές. Οι έλεγχοι αυτοί γίνονται τόσο με χρήση των στοιχείων της πλατφόρμας e-katanalotis όσο και επιτόπια, με εξέταση των παραστατικών προμήθειας και διάθεσης των προϊόντων στους καταναλωτές».

Στο πλαίσιο αυτό, έχουν επιβληθεί -και συνεχίζουν να επιβάλλονται- υψηλά πρόστιμα σε επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται την κρίση της πανδημίας, προκειμένου να αποκομίσουν αδικαιολόγητα υψηλά κέρδη, εκμεταλλεόμε-

στους οικονομολόγους είναι ότι θα είναι ένα παροδικό φαινόμενο που δεν θα κρατήσει περισσότερο από τον Σεπτέμβριο-Οκτώβριο, κυρίως διότι μετά τις καραντίνες έμειναν όλες οι εταιρείες ανά τον κόσμο με άδειες αποθήκες», τόνισε πριν από λίγες ημέρες ο υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων Αδ. Γεωργιάδης, προσθέτοντας ότι «έπρεπε ταυτόχρονα όλοι να γεμίσουν τις αποθήκες τους και αυτό δημιούργησε μια ταυτόχρονη μεγάλη ζήτηση σε πρώτες ύλες και σε ανάγκη ναυτικών μεταφορών, άρα σε αύξηση των ναύλων. Και αυτό δημιούργησε αυτή την πληθωριστική πίεση. Η άποψη, όμως, που κυριαρχεί είναι ότι αυτό μόλις ομαλοποιηθεί ως προς τη ζήτηση θα φέρει και ομαλοποίηση ως προς τις τιμές. Το παρακολουθούμε όλοι οι υπουργοί Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έχουμε μια μακρά συζήτηση γι' αυτό το θέμα».

Αξίζει να σημειωθεί ότι και ο πρόεδρος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Αθήνας, **Κωνσταντίνος Μίχαλος**, αποδίδει τις ανατιμήσεις στην αύξηση του μεταφορικού κόστους, επισημαίνοντας ότι το κόστος του ναυτιλιακού ναύλου για τις μεταφορές κοντινότερο έχει αυξηθεί τον τελευταίο χρόνο περισσότερο από 500%. Μάλιστα, ο πρόεδρος του ΕΒΕΑ αναφέρει ότι η αύξηση των διεθνών τιμών σε μια σειρά από πρώτες ύλες για βασικά προϊόντα και υπηρεσίες στα τρόφιμα, στην ενέργεια, στις μεταφορές και στις κατασκευές έχει αγγίξει διψήφια ποσοστά, όπως, για παράδειγμα, στον καφέ κατά 26%, στο καλαμπόκι κατά 35%, στα πουλερικά κατά 16% και στο αλουμίνιο κατά 26,5%.